

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 22 listopada 2018 r.

**Sąd Okręgowy w Poznaniu XVIII Wydział Cywilny w następującym składzie:**

**Przewodniczący: SSO Katarzyna Szmytke**

Protokolant: Edyta Budzińska

po rozpoznaniu w dniu: 08 listopada 2018 r. w Poznaniu

sprawy z powództwa: (...) **S.A. z siedzibą w P.**

przeciwko: **A. R. (1)**

**o: zapłatę**

1. Utrzymuje w części nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym tutejszego sądu w dniu 06 kwietnia 2016r. w sprawie o sygn. akt XVIII.C. 45/16 w mocy tj. co do kwoty: 131.928,93 zł (sto trzydzieści jeden tysięcy dziewięćset dwadzieścia osiem złotych 93/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 24.02.2016r. do dnia zapłaty sprecyzowanymi jako ustawowe odsetki za opóźnienie – a w pozostałym zakresie nakaz ten uchyla.
2. Umarza postępowanie w sprawie co do kwoty: 4.917 zł (cztery tysiące dziewięćset siedemnaście złotych).
3. W pozostałym zakresie powództwo oddala.
4. Kosztami niniejszego procesu obciąża strony stosunkowo powódkę w 1/3 części a pozwanego w 3/4 części i na tej podstawie:
  - a)** nakazuje ściągnąć od powódki na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Poznaniu kwotę: 832 zł tytułem brakującej części opłaty sądowej,
  - b)** odstępuje ostatecznie od obciążania pozwanego przydającą na niego częścią kosztów sądowych,
  - c)** zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę: 2.405 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

/-/ K. Szmytke

## UZASADNIENIE

Pozwem (k. 2-10) wniesionym do tutejszego Sądu w dniu 24 lutego 2016 r. (...) S.A., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego A. R. (1) kwoty 199.664,03 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz strony powodowej zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że powodowa spółka dochodzi zapłaty z weksla, ponieważ pozwany wystawił weksel in blanco, który strona powodowa uzupełniła na wysokość odpowiadającą sumie aktualnego zadłużenia. Zgodnie z treścią deklaracji wekslowej strona powodowa, w przypadku opóźnienia dłuższego niż 3 dni, w spłacie któregokolwiek ze zobowiązań wynikających z umowy pożyczki nr (...), miała prawo wypełnić weksel własny in blanco do kwoty nieuregulowanego przez spółkę z o.o. (...) (pożyczkobiorcę), wymagalnego zobowiązania wraz z wynagrodzeniem oraz

odsetkami. W związku z opóźnieniem pożyczkobiorcy w spłacie zobowiązania, strona powodowa, pismem z dnia 15 lutego 2016 r. poinformowała pozwanego o wypełnieniu weksła in blanco wystawionego na zabezpieczenie roszczeń wynikających z umowy pożyczki na łączną kwotę 199.664,03 zł., oznaczając termin jego wykupu na 24 lutego 2016 r. Pomimo wezwania, pozwany nie dokonał zapłaty.

Z ostrożności procesowej strona powodowa podniosła także okoliczności odnoszące się do stosunku podstawowego. Wskazała, że w dniu 09 marca 2015 r. zawarła z (...) sp. z o.o. umowę, zgodnie z którą udzieliła tej spółce pożyczki w kwocie 200.000 zł. Pożyczkobiorca zobowiązał się do spłaty kapitału w terminach i kwotach określonych w załączniku nr 1 do umowy oraz do zapłaty wynagrodzenia w wysokości 20.400 zł. Termin spłaty ostatniej raty przypadła na dzień 09 czerwca 2015 r. W dniu 09 marca 2015 r. strony zawarły umowę poręczenia nr R/02/03/2015/I, w której pozwany zobowiązał się do zapłacenia wszelkich należności pożyczkobiorcy z tytułu umowy pożyczki, w szczególności do spłaty kwoty należności głównej i wynagrodzenia w terminach wskazanych w umowie pożyczki, do łącznej wysokości 300.000 zł., na wypadek gdyby pożyczkobiorca swego zobowiązania w datach wymagalności poszczególnych zobowiązań nie wykonał. Pozwany przekazał stronie powodowej weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową. Na podstawie aneksu nr (...) i aneksu nr (...) do umowy poręczenia, strony ustaliły, że poręczenie zostało udzielone nieodwołalnie na okres od dnia zawarcia umowy poręczenia do dnia 29 lutego 2016 r.

Aneksem nr (...) z dnia 9 czerwca 2015 r. do umowy pożyczki, zmieniono termin jej ostatecznej spłaty na dzień 29 lipca 2015 r. oraz podwyższono wynagrodzenie pożyczkodawcy do kwoty 34.000 zł.

W dalszej części uzasadnienia, strona powodowa wskazała, że zgodnie z § 3 ust. 2 i 3 umowy pożyczki, w przypadku zmiany terminów płatności z uwagi na opóźnienie lub zwłokę pożyczkobiorcy w spłacie kapitału lub wynagrodzenia, w sytuacji gdy strona powodowa wskazała pożyczkobiorcy nowy termin zapłaty kapitału lub nowy harmonogram płatności wynagrodzenia, strona powodowa została uprawniona do naliczenia pożyczkobiorcy opłaty w wysokości 20% wartości zadłużenia na dzień ustalania nowych terminów płatności. W dniach 30 lipca 2015 r. i 8 lutego 2016 r. strona powodowa wyznaczyła pożyczkobiorcy nowe terminy płatności, a następnie naliczyła opłaty za zmianę tych terminów w wysokości 20% wartości zadłużenia odpowiednio na dzień 30 lipca 2015 r. w kwocie 42.720 zł. i na dzień 8 lutego 2016 r. w kwocie 25.015,10 zł., wzywając pożyczkobiorcę do ich uregulowania w terminie do 10 lutego 2016 r. Strona powodowa wskazała, że roszczenie zostało uznane co do zasady pismem pełnomocnika pożyczkobiorcy z dnia 14 stycznia 2016 r.

Wobec zwłoki pożyczkobiorcy strona powodowa wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 192.810,58 zł. w terminie 2 dni od daty otrzymania wezwania.

Na kwotę dochodzoną w niniejszym postępowaniu składa się:

- zadłużenie pożyczkobiorcy z tytułu niespłaconego kapitału na dzień 08 lutego 2016 r. w wysokości 125.075,48 zł.,
- opłata naliczona za nowy harmonogram wyznaczony dnia 30 lipca 2015 r. w wysokości 42.720 zł.,
- opłata naliczona za nowy harmonogram wyznaczony dnia 08 lutego 2016 r. w wysokości 25.015,10 zł.,
- odsetki umowne naliczone od kwoty 125.075,48 zł. za okres od 30 lipca 2015 r. do 15 lutego 2016 r. w kwocie 6.853,45 zł.

Nakazem zapłaty (k.47) z dnia 06 kwietnia 2016 r. wydanym w postępowaniu nakazowym orzeczono zgodnie z żądaniem strony powodowej.

Od powyższego nakazu pozwany, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł skutecznie zarzuty (k. 63-72), podnosząc wypełnienie weksła in blanco niezgodnie z deklaracją wekslową, nieistnienie zobowiązania ze stosunku podstawowego, brak zawarcia umowy poręczenia oraz nieważność postanowienia § 2 ust. 3 umowy pożyczki nr (...) ustalającego oprocentowanie kapitałowe dla strony powodowej w wysokości 40 % w skali roku oraz nieudowodnienie, że doszło do skutecznego wyznaczenia nowego terminu w dniu 30 lipca 2015 r. i 8 lutego

2016 r. Z ostrożności procesowej, pozwany zgłosił zarzut nieważności § 3 ust. 3 umowy pożyczki z uwagi na niedopuszczalność zastrzeżenia kary umownej na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania pieniężnego, zwiększenia zobowiązania poręczyciela w drodze jednostronnej czynności prawnej strony powodowej, bezskuteczności postanowienia § 3 ust. 3 umowy pożyczki wprowadzającego opłatę za wyznaczenie nowego terminu, jako stanowiącego niedozwolone postanowienie umowne kształtujące prawa i obowiązki konsumenta (pозwanego) w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco naruszający jego interesy, zarzut miarkowania dochodzonych kar umownych, a także zarzut nadużycia prawa podmiotowego z art. 5 k.c. Pozwany wniósł o uchylenie nakazu zapłaty i oddalenie powództwa oraz o zasądzenie na swoją rzecz od strony powodowej zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwany zakwestionował roszczenie strony powodowej tak co do zasady, jak i co do wysokości. Przyznał, że strona powodowa oraz (...)system sp. z o.o. zawarły umowę pożyczki na kwotę 200.000 zł. z terminem zapłaty do dnia 09 czerwca 2015 r i wynagrodzeniem w wysokości 20.400 zł., a następnie aneksem zmieniły termin płatności na dzień 29 lipca 2015 r. i podwyższyły należne stronie powodowej wynagrodzenie do 34.000 zł. Pozwany wskazał jednak, że kwota wynagrodzenia stanowi zastrzeżenie odsetek kapitałowych za udzielenie pożyczki, w wysokości 41% w skali roku, co należy uznać za rażąco wygórowane, sprzeczne z prawem oraz z zasadami współżycia społecznego, a tym samym nieważne. W związku z tym strona powodowa nie może domagać się odsetek kapitałowych za miesiące czerwiec i lipiec 2015 r. w łącznej kwocie 13.600 zł., natomiast odsetki zapłacone w miesiącach marzec, kwiecień i maj 2015 r., w łącznej kwocie 20.400 zł., powinny zostać zaliczone na spłatę kapitału. Pozwany podniósł także, że spółka (...) przeniosła na stronę powodową swoją wierzytelność wobec (...) S.A. o zapłatę wynagrodzenia z tytułu realizacji umowy o roboty budowlane. W dniu 31 grudnia 2015 r. spółka (...) dokonała zapłaty na rzecz strony powodowej kwoty 91.706,25 zł., co powinno zostać zaliczone na odsetki od zadłużenia pożyczkobiorcy oraz należność główną.

Uzasadniając zarzut nieistnienia pożyczki, pozwany podał, że spółki (...) i (...) łączyły wcześniej dwie inne umowy pożyczki, łącznie na kwotę 350.000 zł. z wynagrodzeniem w wysokości 78.000 zł. W latach 2014-2016 (...) zapłacił stronie powodowej łącznie 515.223,55 zł. i pomimo wielokrotnych próśb nie uzyskał rozliczenia przekazanych wpłat. Wobec tego, w ocenie pozwanego należy przyjąć, że trzecia pożyczka z dnia 09 marca 2015 r. została spłacona w całości i w rezultacie zobowiązanie ze stosunku podstawowego wygasło. Pozwany podniósł także, że nie podpisał umowy poręczenia w imieniu własnym, ale działając jako prezes zarządu (...) sp. z o.o., wobec czego nie jest zobowiązany do zapłaty dochodzonej kwoty. Podał nadto, że brak jest podstaw do obciążania pożyczkobiorcy dodatkowymi opłatami, ponieważ nie doszło do skutecznego wyznaczenia nowego terminu zapłaty. Wiadomość e-mail z dnia 30 lipca 2017 r. nie spełniała warunku formy pisemnej, ani nie zawierała żadnego terminu płatności, o czym mowa w § 3 ust. 2 umowy pożyczki, a jej adresatka – A. R. (2) nie była członkiem zarządu ani prokurentem (...) sp. z o.o. Do wyznaczenia nowego terminu nie doszło także pismem z dnia 8 lutego 2016 r., ponieważ i ono nie zawiera nowego terminu zapłaty.

W dalszej części uzasadnienia pozwany wskazał, że opłaty, o których mowa w § 3 ust. 2 umowy pożyczki stanowią sankcję finansową, którą należy interpretować jako zastrzeżenie kary umownej lub opłaty manipulacyjnej, ponieważ mają one charakter abstrakcyjny i niezależny od podjętych przez pożyczkodawcę czynności. W rezultacie należy je uznać za nieważne jako sprzeczne z ustawą i zmierzające do obejścia prawa. Pozwany podniósł także, że czynności prawne dokonane przez dłużnika z wierzycielem, po udzieleniu poręczenia nie mogą zwiększyć zobowiązania poręczyciela. Tym bardziej na rozmiar zobowiązania poręczyciela nie może mieć wpływu jednostronna czynność prawna dokonana przez wierzyciela. Zdaniem pozwanego strona powodowa nie wykazała zgody poręczyciela na zwiększenie jego zobowiązania poprzez zmianę terminu spłaty i naliczenie za to opłat w łącznej wysokości 67.735,10 zł. Pozwany wskazał nadto, że w umowie poręczenia występował jako konsument, a zatem postanowienia umowne kształtujące jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy, nie wiążą go. Nie jest więc wiążące dla pozwanego postanowienie zawarte w § 3 ust. 3 umowy pożyczki, dające stronie powodowej prawo do naliczenia dodatkowych opłat w wysokości 20 % wartości zadłużenia pożyczkobiorcy na dzień ustalania nowych terminów płatności. Z ostrożności procesowej pozwany wskazał, że kary umowne, jako rażąco wygórowane, powinny być zmniejszone do łącznej kwoty 1.000 zł., a także podniósł zarzut nadużycia prawa podmiotowego przez stronę powodową, która wykorzystując przymusowe położenie pożyczkobiorcy, dążyła

do maksymalizacji zysków z naruszeniem podstawowych zasad współżycia społecznego i przepisów powszechnie obowiązującego prawa.

Pozwany zakwestionował termin początkowy naliczania odsetek, podając, że winny być one naliczane od dnia doręczenia pozwanemu nakazu zapłaty wraz z odpisem pozwu. Wskazał także, że przed wytoczeniem niniejszego powództwa nie uznał roszczeń strony powodowej, a jedynie skierował do niej obszerne pismo, w którym zaprezentował swoje stanowisko w sprawie.

Postanowieniem (k. 110) z dnia 07 lipca 2016 r. referendarz sądowy tutejszego Sądu zwolnił pozwanego od kosztów sądowych w zakresie opłaty od zarzutów od nakazu zapłaty.

Pismem (k. 187) z dnia 09 sierpnia 2016 r. strona powodowa cofnęła pozew co do kwoty 4.917 zł., zrzekając się roszczenia w tym zakresie.

W wyjaśnieniach informacyjnych (k. 156-157) złożonych na rozprawie w dniu 07 maja 2018 r. pozwany przyznał, że był poręczycielem umowy pożyczki z dnia 09 marca 2015 r., zawartej pomiędzy stroną powodową a (...) sp. z o.o., zobowiązując się do uregulowania wszystkich nieuregulowanych a wymagalnych zobowiązań spółki (...) wynikających z tej umowy. Przyznał także, że należności tych nie zapłacił i do spłaty pozostaje ok. 100.000 zł.

### **Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:**

Spółka Akcyjna (...) z siedzibą w P. prowadzi działalność gospodarczą w dziedzinie usług finansowych, polegającą m.in. na udzielaniu pożyczek.

Pozwany A. R. (3) jest prezesem zarządu Spółki z o.o. (...) z siedzibą w Komornikach, zajmującej się świadczeniem usług w zakresie wykańczania wnętrz.

W dniu 09 marca 2015 r. (...) S.A., jako pożyczkodawca, oraz (...) sp. z o.o., jako pożyczkobiorca, zawarły umowę pożyczki nr (...) na kwotę 200.000 zł. do dnia 09 czerwca 2015 r. Była to już trzecia umowa pożyczki łącząca stronę powodową ze spółką (...).

Pożyczkobiorca zobowiązał się spłacić kapitał otrzymanej pożyczki w terminach i kwotach określonych w załączniku nr 1 do umowy, a nadto zapłacić pożyczkodawcy wynagrodzenie (provizję) w wysokości 20.400 zł również w terminach i kwotach określonych w załączniku nr 1 do umowy.

Zgodnie z § 3 ust. 1 umowy pożyczki, za opóźnienie w spłacie pożyczki i/lub wynagrodzenia z tytułu udzielenia pożyczki, pożyczkobiorca zobowiązany był do zapłaty odsetek w wysokości czterokrotności aktualnej stopy kredytu lombardowego NBP w skali roku za okres od dnia wymagalności należności do dnia faktycznej zapłaty. W ust. 2 niniejszego przepisu upoważniono pożyczkodawcę do wskazania pożyczkobiorcy nowego terminu zapłaty kapitału pożyczki lub nowego harmonogramu płatności wynagrodzenia, w przypadku opóźnienia lub zwłoki pożyczkobiorcy w spłacie kapitału pożyczki lub wynagrodzenia. Nowy termin zapłaty kapitału lub nowy harmonogram płatności wynagrodzenia miały obowiązywać pożyczkobiorcę od chwili doręczenia mu pisma wraz ze zmienionym harmonogramem płatności. Taka zmiana terminów płatności nie stanowiła zmiany umowy, dla której niezbędny był aneks zawarty w formie pisemnej. W ust. 3 zastrzeżono natomiast dla pożyczkodawcy możliwość naliczenia opłaty za zmianę w powyższym trybie terminów płatności, w kwocie stanowiącej 20% wartości zadłużenia na dzień ustalana nowych terminów płatności.

Według harmonogramu zawartego w załączniku nr 1 do umowy pożyczki, pożyczkobiorca zobowiązał się do zapłaty pożyczkodawcy wynagrodzenia w trzech miesięcznych ratach po 6.800 zł (do 31 marca 2015r., do 30 kwietnia 2015r. i do 31 maja 2015 r.) oraz całkowitej kwoty pożyczzonego kapitału do 09 czerwca 2015 r.

Zabezpieczenie umowy pożyczki stanowił weksel in blanco wystawiony przez pożyczkobiorcę, wraz z deklaracją wekslową, a także poręczenie udzielone przez pozwanego A. R. (1).

W dniu 09 marca 2015 r. pozwany oraz strona powodowa zawarli umowę poręczenia nr R/02/03/2015/I, w której pozwany oświadczył, że znana jest mu treść zobowiązań (...) sp. z o.o. z tytułu umowy pożyczki nr (...) oraz zobowiązał się do zapłacenia wszelkich zobowiązań pożyczkobiorcy wynikających z tej umowy, w szczególności do spłaty należności głównej i wynagrodzenia w terminach wskazanych w umowie pożyczki do łącznej wysokości 300.000 zł., na wypadek niewykonania zobowiązania przez pożyczkobiorcę. Poręczenie zostało udzielone nieodwołalnie na okres od dnia zawarcia umowy poręczenia do dnia 31 sierpnia 2015 r. Tytułem zabezpieczenia roszczeń wynikających z udzielonego poręczenia, pozwany wystawił weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.

Deklaracja stanowiła, że w przypadku opóźnienia dłuższego niż 3 dni w spłacie któregokolwiek ze zobowiązań wynikających z umowy pożyczki nr (...), zawartej pomiędzy (...) sp. z o.o. a stroną powodową, strona powodowa będzie mogła wypełnić weksel in blanco do kwoty nieuregulowanego wymagalnego zobowiązania wynikającego z tej umowy wraz z wynagrodzeniem i odsetkami.

W dniu 09 marca 2015 r. tytułem zabezpieczenia umowy pożyczki nr (...) strona powodowa oraz (...) sp. z o.o. zawarli umowę cesji wierzytelności w kwocie 220.400 zł, przysługujących (...) sp. z o.o. od (...) S.A. z tytułu umowy nr (...) o wykonanie robót budowlanych.

W dniu 11 marca 2015r na rachunek bankowy (...) sp. z o.o. wpłynęła od strony powodowej kwota 200.000 zł.

bezsporne

(...) sp. z o.o. dokonała następujących spłat z tytułu umowy pożyczki:

- w dniu 30 kwietnia 2015 r kwoty 6.800 zł tytułem raty prowizji za marzec 2015 r,
- w dniu 14 maja 2015 r kwoty 6.800 zł tytułem raty prowizji za kwiecień 2015 r,
- w dniu 03 czerwca 2015 r kwoty 6.800 zł tytułem raty prowizji za maj 2015 r.

**Dowód:** historia rachunku bankowego (k. 88-91)

W dniu 09 czerwca 2016 r (...) S.A. i (...) sp. z o.o. zawarły aneks nr (...) do umowy pożyczki z dnia 9 marca 2015 r, w którym termin spłaty pożyczki przedłużono do dnia 29 lipca 2015 r, natomiast wynagrodzenie należne pożyczkodawcy podwyższono do kwoty 34.000 zł. Ustalenia powyższe znalazły odzwierciedlenie załączniku nr 1 do aneksu. W znajdującym się w nim harmonogramie spłat wskazano, że kwota wynagrodzenia będzie płatna w pięciu miesięcznych ratach po 6.800 zł (31 marca, 30 kwietnia, 31 maja, 30 czerwca i 29 lipca 2015 r.), natomiast ostateczna spłata kapitału nastąpi w dniu 29 lipca 2017 r.

bezsporne

W dniu 09 czerwca 2015r. pozwany i strona powodowa zawarli aneks nr 1 do umowy poręczenia, w którym to aneksie pozwany oświadczył, że znana jest mu treść zobowiązań spółki (...) wynikających z umowy pożyczki z dnia 09 marca 2015 roku i aneksu nr 1 do tej umowy. Jednocześnie strony przedłużyły termin poręczenia do dnia 30 września 2015 r.

W dniu 21 lipca 2015 r. pozwany i strona powodowa zawarli aneks nr 2 do umowy poręczenia, w którym to aneksie przedłużono termin poręczenia do dnia 29 lutego 2016 r.

**Dowód:** aneks nr 1 do umowy poręczenia (k. 30), aneks nr 2 do umowy poręczenia (k. 31)

W dniu 30 lipca 2015 r. M. W., działający w imieniu strony powodowej, skierował do żony pozwanego – A. R. (2) wiadomość e-mail, w której prosił o zapłatę zaległości (prowizji), które miały być uregulowane do końca zeszłego tygodnia.

W dniu 31 grudnia 2015 r. (...) S.A. dokonał płatności na rzecz (...) S.A. w kwocie 91.706,25 zł., podając w tytule operacji: „cesja- (...) sp. z o.o.”

bezsporne

Pismem z dnia 14 stycznia 2016 r. spółka (...) zwróciła się do strony powodowej o podanie informacji dotyczących stanu zadłużenia wynikającego m.in. z pożyczki nr R/01/03/2015/P.

**Dowód:** pismo z dnia 14 stycznia 2016 r (k. 39)

Pismem z dnia 8 lutego 2016 r., strona powodowa poinformowała spółkę (...) o naliczeniu, na podstawie § 3 ust. 3 umowy pożyczki nr (...) opłaty w kwocie 42.720 zł., w związku z wyznaczeniem w dniu 30 lipca 2015 r. nowego terminu spłaty zobowiązań z tytułu tej umowy, a także wyznaczyła spółce nowy termin spłaty zobowiązań wynikających z umowy pożyczki na dzień 10 lutego 2016 r., naliczając opłatę za wyznaczenie tego terminu w kwocie 25.015,10 zł. Jednocześnie spółka (...) została wezwana do zapłaty wyżej wymienionych kwot w terminie do dnia 10 lutego 2016 r.

**Dowód:** pismo z dnia 8 lutego 2016 r. (k.40)

W dniu 09 lutego 2016 r. strona powodowa skierowała do (...) sp. z o.o. wezwanie do zapłaty kwoty 192.810,58 zł. w terminie 2 dni od daty otrzymania wezwania. W treści wezwania wskazano, że na żadaną kwotę składają się roszczenia z tytułu zwrotu kapitału wraz z należnymi odsetkami od dnia 29 lipca 2015 r. do dnia zapłaty oraz z tytułu opłat naliczonych w dniu 08 lutego 2016r. wraz z należnymi odsetkami od dnia wymagalności do dnia zapłaty.

**Dowód:** wezwanie do zapłaty (k. 36)

Również w dniu 09 lutego 2016 r. wezwanie do zapłaty kwoty 192.810,58 zł. w terminie 2 dni od daty otrzymania wezwania, strona powodowa skierowała do pozwanego.

**Dowód:** wezwanie do zapłaty (k. 43)

Wobec braku uregulowania należności, strona powodowa wypełniła weksel in blanco na łączną kwotę 199.664,03 zł., wskazując termin płatności na dzień 24 lutego 2016 r. i pismem z dnia 15 lutego 2016 r. wezwała pozwanego do wykupienia weksla.

bezsporne

Pismem z dnia 18 lutego 2016 r. pozwany odmówił zapłaty należności objętych wezwaniem, stwierdzając, że brak jest podstaw do wykupu weksla, ponieważ został on nieprawidłowo wypełniony.

**Dowód:** pismo z dnia 18 lutego 2016 r. (k. 82-86)

Stan faktyczny niniejszej sprawy był w zasadzie pomiędzy stronami bezsporny. Okoliczności, co do których stanowiska stron były rozbieżne, Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dokumentów, kserokopii dokumentów oraz wydruków, które uznane zostały za wiarygodne. Żadna ze stron nie kwestionowała autentyczności dokumentów przedłożonych przez stronę przeciwną, a i Sąd nie znalazł podstaw, aby czynić to z urzędu.

Za wiarygodne, a tym samym stanowiące podstawę ustaleń faktycznych, Sąd uznał także zeznania świadka M. W.. Świadek jest prokurentem w powodowej spółce. Przedstawiając okoliczności zawarcia umowy pożyczki oraz jej spłaty, świadek zeznawał spontanicznie, rzeczowo i spójnie, a jego zeznania korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie.

**Mając powyższe na uwadze Sąd zważył, co następuje:**

Spór pomiędzy stronami koncentrował się wokół oceny prawnej postanowień umowy pożyczki z dnia 09 marca 2015 r. zawartej pomiędzy (...) sp. z o.o. a stroną powodową (aneksowanej następnie 09 czerwca 2015 r). Postanowienia te stały się podstawą ustalenia zadłużenia pożyczkobiorcy i wypełnienia weksła in blanco wystawionego przez pozwanego jako poręczyciela.

Strona powodowa domagała się zapłaty kwoty 199.664,03 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, wskazując, że roszczenie to znajduje oparcie w wypełnionym przez nią wekslu. Na dochodzoną pozwem kwotę składał się niespłacony kapitał pożyczkowy w wysokości 125.075,48 zł wraz ze skapitalizowanymi odsetkami w wysokości 6.853,45 zł (liczonymi od dnia 30 lipca 2015 r do dnia 15 lutego 2016 r) oraz opłaty dodatkowe naliczone na podstawie § 3 ust. 3 umowy pożyczki w łącznej wysokości 67.735,10 zł. Z ostrożności procesowej strona powodowa wskazała jednocześnie na okoliczności odnoszące się do stosunku podstawowego, tj. umowy poręczenia, a także umowy pożyczki zabezpieczonej poręczeniem udzielonym przez pozwanego.

W zarzutach od nakazu zapłaty pozwany wskazał zarówno na wypełnienie weksła niezgodnie z deklaracją wekslową, jak i na okoliczności wiążące się ze stosunkiem podstawowym, tj. umową poręczenia oraz zabezpieczoną tym poręczeniem umową pożyczki.

Weksel będący podstawą zgłaszanych roszczeń został wystawiony przez pozwanego jako in blanco na zlecenie strony powodowej. W chwili wystawienia był to więc weksel niezupełny, o którym mowa w art. 10 ustawy z dnia 28.04.1936 r. Prawo wekslowe. Wystawienie weksła rodzi zobowiązanie abstrakcyjne, oderwane od swych przyczyn i stosunków prawnych, które były przyczyną zobowiązania się wystawcy. Z tego względu zarzuty przeciw wierzycielowi mają zazwyczaj swoje źródło wyłącznie w samym wekslu, a nie w okolicznościach towarzyszących wystawieniu weksła. Zauważyć jednak należy, że z chwilą wystawienia weksła in blanco i wręczenia go wierzycielowi następuje zawarcie porozumienia między wystawcą weksła a osobą, której ten weksel zostaje wręczony. Porozumienie to, nazywane deklaracją wekslową, określa sposób uzupełnienia weksła. Jest ono umową, do której stosuje się przepisy kodeksu cywilnego. Weksel nie może być uzupełniony, gdy nie zająd określone w deklaracji okoliczności uzasadniające uzupełnienie weksła. W szczególności nie jest dopuszczalne uzupełnienie weksła, gdy zobowiązanie, które weksel zabezpieczał, było nieskuteczne, np. nie powstało, umowa była nieważna (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2002 r, V KKN 643/00).

Wobec odwołania się przez obie strony do stosunku podstawowego, czyli umowy poręczenia, którą zabezpieczał wypełniony przez powodową spółkę weksel, Sąd zobligowany był do oceny zasadności żądania przez przyzmat postanowień tej umowy.

Zgodnie z treścią art. 876 § 1 k.c. przez umowę poręczenia poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela wykonać zobowiązanie na wypadek, gdyby dłużnik zobowiązania nie wykonał. § 2 powołanego przepisu stanowi natomiast, że oświadczenie poręczyciela powinno być pod rygorem nieważności złożone na piśmie. Choć w zarzutach od nakazu zapłaty pozwany kwestionował sam fakt zawarcia umowy poręczenia, to w toku niniejszej sprawy przyznał, że poręczył za dług spółki (...), wynikający z umowy pożyczki zawartej 09 marca 2015 r i nie wywiązał się z przyjętego na siebie zobowiązania. Zarówno pod względem treści, jak i formy, umowa poręczenia spełniała ustawowe przesłanki ważności, jej postanowienia były zatem dla stron wiążące.

Należy jednak podkreślić, że zobowiązanie poręczyciela pozostaje w ścisłym związku ze zobowiązaniem dłużnika, za którego dług poręczyciel ręczył. Art. 833 k.c. stanowi, że poręczyciel może podnieść przeciwko wierzycielowi wszelkie zarzuty, które przysługują dłużnikowi. W świetle powyższej regulacji, poręczyciel może podnosić przeciwko wierzycielowi zarówno zarzuty przysługujące mu ze stosunku poręczenia, jak i zarzuty przysługujące dłużnikowi ze stosunku, który łączy go z wierzycielem. Do tych pierwszych należą przede wszystkim zarzuty podważające ważność umowy poręczenia (np. co do zachowania formy oświadczenia poręczyciela, zdolności poręczyciela do samodzielnego zaciągania zobowiązań, wad oświadczenia woli poręczyciela). Podobne zarzuty podnosić może poręczyciel w odniesieniu do umowy kreującej zobowiązanie zabezpieczone poręczeniem. Ponadto może się on powoływać na okoliczności powodujące wygaśnięcie w całości lub w części zabezpieczonej wierzytelności. Poręczyciel może

korzystać ze wszelkich zarzutów przysługujących dłużnikowi (np. przedwczesności zadania spełnienia świadczenia, niespełnienia świadczenia wzajemnego, potrącenia, przedawnienia, nieważności czynności prawnej, z której wynika zabezpieczona poręczeniem wierzytelność). Katalog zarzutów przysługujących dłużnikowi jest zależny od źródła i charakteru zabezpieczonego poręczeniem zobowiązania.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że bezzasadne było stanowisko strony powodowej, że roszczenie zostało uznane przez pozwanego w piśmie z 14.01.2016 r. Pismo to zostało skierowane do strony powodowej w imieniu spółki (...) przez pełnomocnika i zawierało prośbę o udzielenie informacji dotyczących aktualnego salda zadłużenia wynikającego m.in. z umowy pożyczki nr (...). Jego autorem nie był pozwany, nie sposób zatem przyjąć, że stanowiło ono dorozumiane uznanie przez pozwanego długu. Nie było ono także uznaniem długu przez spółkę (...), ponieważ z treści pisma wynika, że nie знаła ona aktualnego zadłużenia wobec strony powodowej.

Analizując wysokość zgłoszonego przez stronę powodową roszczenia, Sąd doszedł do przekonania, że było ono zasadne jedynie częściowo, a to co do kwoty niespłaconego kapitału i odsetek należnych od tej kwoty za okres od 30.07.2015 r. do 15.02.2016 r. Strony zgodnie twierdziły, że spółka (...) dokonała na rzecz (...) S.A. tylko trzech płatności wynagrodzenia wynikającego z § 2 ust. 3 umowy pożyczki, za miesiące marzec, kwiecień i maj 2015 r., w kwotach po 6.800 zł. miesięcznie. W późniejszym okresie, pomimo zawarcia aneksu nakładającego na pożyczkobiorcę obowiązek dokonania dwóch dalszych wpłat po 6.800 zł., w związku z przedłużeniem terminu ostatecznej spłaty pożyczki, należności te nie były regulowane. Dopiero w dniu 31.12.2015 r. na rachunek bankowy powodowej spółki wpłynęła od (...) S.A. kwota 91.706,25 zł, wynikająca z umowy cesji wierzytelności zawartej pomiędzy (...) S.A. i (...) sp. z o.o. Kwota ta została zaliczona na:

1. nieuregulowane raty wynagrodzenia pożyczkodawcy w łącznej kwocie 13.600 zł (po 6.800 zł za miesiące czerwiec i lipiec 2015 r.),
2. odsetki za okres od 29 lipca 2015 r do dnia 31 grudnia 2015 r liczone od kwoty 74.924,52 zł wg 10% stopy procentowej, zgodnie z § 3 ust. 1 umowy pożyczki, w wysokości 3.181,73 zł,
3. kapitał w wysokości 74. 924,52 zł.

Zadłużenie pożyczkobiorcy na dzień 31 grudnia 2015 r wynosiło więc 125.075,48 zł (200.000 – 74.924,52) i jego stan utrzymywał się od 30 lipca 2015 r do dnia 15 lutego 2016 r (tj. do dnia wypełnienia weksła), na niezmienionym poziomie. Zasadnym było zatem powiększenie żądanej kwoty o odsetki umowne za opóźnienie w wysokości 6.853,45 zł (zgodnie z § 3 ust. 1 umowy pożyczki).

Sąd nie zgodził się z twierdzeniami pozwanego, że § 2 ust. 3 umowy pożyczki nr (...) zastrzegający dla pożyczkodawcy wynagrodzenie w wysokości 20.400 zł, podwyższone następnie Aneksem nr (...) z dnia 09 czerwca 2015 r do kwoty 34.000 zł, był nieważny, jako sprzeczny z przepisami dotyczącymi odsetek maksymalnych oraz zasadami współzycia społecznego w postaci lojalności kupieckiej i równości stron obrotu gospodarczego.

Zgodnie z treścią art. 58 § 1 k.c. czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba, że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, że na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. § 2 tego artykułu stanowi, że nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współzycia społecznego. Natomiast zgodnie z treścią § 3 – jeżeli nieważnością jest dotknięta tylko część czynności prawnej, czynność pozostaje w mocy co do pozostałych części, chyba że z okoliczności wynika, iż bez postanowień dotkniętych nieważnością czynność nie zostałaby dokonana.

Przepisy kodeksu cywilnego dotyczące umowy pożyczki (art.720-724 k.c.) nie rozstrzygają, czy ma mieć ona charakter odpłatny, czy nieodpłatny, pozostawiając w tym zakresie pełną swobodę stronom umowy. W przypadku pożyczki odpłatnej, świadczenie pożyczkobiorcy na ogół polega na zapłacie odsetek. Nie ulega jednak wątpliwości, że może mieć ono również charakter jednorazowej prowizji.



Ze sposobu sformułowania treści § 2 ust. 3 umowy pożyczki z dnia 09.03.2015 r wynika, że pożyczkobiorca zobowiązał się do zapłacenia pożyczkodawcy prowizji. Strony nie zastrzegły więc odsetek kapitałowych, będących szczególnego rodzaju wynagrodzeniem za korzystanie z kapitału, ale ustaliły wysokość wynagrodzenia w formie stałej prowizji, choć rozłożonej na miesięczne raty. Wbrew twierdzeniom pozwanego, nie doszło zatem do zastrzeżenia odsetek kapitałowych w wysokości przekraczającej odsetki maksymalne, o których mowa w art. 359 § 2<sup>1</sup> k.c. Zastrzeżonego wynagrodzenia w wysokości 34.000 zł., przy pożyczce w kwocie 200.000 zł, nie sposób także uznać za sprzeczne z zasadami współzycia społecznego. Kwota ta, stanowiąca 17% wartości udzielonej pożyczki nie może być bowiem uznana za rażąco wygórowaną.

Wpłacona zatem na poczet wynagrodzenia pożyczkodawcy kwota 20.400 zł, a także kwota 13.600 zł zaliczona na to wynagrodzenie z wpłaty dokonanej przez (...) S.A., nie mogły umniejszać kapitału zaciągniętej pożyczki.

Sąd podzielił jednak stanowisko pozwanego, że nieważne było postanowienie zawarte w § 3 ust. 3 umowy pożyczki nr (...), w którym strony umowy pożyczki zastrzegły możliwość obciążenia pożyczkobiorcy dodatkową opłatą w wysokości 20% wartości zadłużenia, w sytuacji gdyby na skutek opóźnienia lub zwłoki pożyczkobiorcy w spłacie kapitału albo wynagrodzenia, pożyczkodawca wyznaczył pożyczkobiorcy nowy termin spłaty. Taki zapis umowy jest nieważny z uwagi na treść art. 483 § 1 k.c. Powołany przepis stanowi, że można zastrzec w umowie, że naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy pieniężnej (kara umowna). Kara umowna jest surogatem odszkodowania za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania niepieniężnego. Jej zastrzeżenie w przypadku zobowiązań pieniężnych jest zatem nieważne.

Mając na uwadze powyższe, należało uznać, że § 3 ust. 3 umowy pożyczki nr (...) był nieważny, jako mający na celu obejście ustawy (art. 483 § 1 k.c. w zw. z art. 58 § 1 k.c.). Przedmiotowe postanowienie w rzeczywistości stanowiło bowiem karę umowną, mimo, że w umowie została ona nazwana „opłatą”. Co prawda w umowie wskazano, że jest to opłata za zmianę terminu płatności, jednak faktycznie stanowiła ona sankcję za nieterminowe uregulowanie należności. Takie zastrzeżenie jest niedopuszczalne w przypadku zobowiązań o charakterze pieniężnym, ponieważ sankcją za nieterminowe wykonanie takiego zobowiązania jest możliwość naliczania przez wierzyciela odsetek za opóźnienie, o czym stanowi art. 481 § 1 k.c.

Nawet jednak, gdyby przyjąć, że postanowienie § 3 ust. 3 umowy pożyczki nie stanowiło kary umownej, a zgodnie z literalnym brzmieniem – opłatę za zmianę terminów płatności, to postanowienie takie należałoby uznać za nieważne jako sprzeczne z zasadami współzycia społecznego.

Sprzeczność czynności prawnej z zasadami współzycia społecznego oznacza, że czynność prawna jest negatywnie oceniana w świetle reguł lub wartości moralnych powszechnie w społeczeństwie akceptowanych, co z kolei powoduje uznanie jej za nieważną. Zasady współzycia społecznego odwołują się do powszechnie uznawanych w kulturze naszego społeczeństwa wartości, które są zarazem dziedzictwem i składnikiem kultury europejskiej. Sprzeczne z zasadami współzycia mogą być czynności, w związku z którymi dochodzi do naruszenia równości i słuszności kontraktowej. Do powyższego może dojść na skutek struktury umowy jak i różnicy w wysokości świadczeń wzajemnych. Wskazać przy tym należy, że sama dysproporcja między wartością określanych w umowie świadczeń stron nie jest jeszcze wystarczającym powodem do uznania umowy za sprzeczną z zasadami współzycia społecznego, chyba że występuje rażące zachwianie ekwiwalentności świadczeń. Zatem jedynie rażąca dysproporcja wzajemnych świadczeń może być sprzeczna z zasadami współzycia społecznego, tj. zasadami uczciwości, słuszności, sprawiedliwości, równości, normami etycznymi, moralnymi (por. Komentarz do art. 58 k.c., pod red. M. Gutowskiego, Legalis).

Zgodnie z treścią art. 58 § 2 k.c., czynność sprzeczna z zasadami współzycia społecznego jest nieważna. Zasady współzycia społecznego to odrębne od norm prawnych reguły postępowania wiążące się ściśle z normami moralnymi oraz normami obyczajowymi (por. wyrok S. A. w Łodzi z dnia 22.04.1992 r., I A. Cr 132/92). Czynność prawna jest sprzeczna z zasadami współzycia społecznego, jeżeli w jej wyniku powstaje obowiązek lub uprawnienie do postępowania zakazanego przez normę moralną. Uregulowanie takie ma zapobiegać powstaniu sprzeczności treści norm moralnych z treścią norm postępowania ustanowionych czy zaktualizowanych przez czynności prawne. Funkcja

art. 58 § 2 k.c. jest zatem podobna do tej, jaką pełni art. 5 k.c., tj. ma on służyć zapobieganiu antynomii normatywnej, czyli sprzeczności norm postępowania obowiązujących w społeczeństwie. O ile jednak art. 5 k.c. dotyczy sytuacji, gdy stosunek prawny już istnieje i istniejące uprawnienie wchodzące w skład jego treści jest ważne, ale w trakcie trwania stosunku prawnego zachodzą okoliczności, które sprzeciwiają się dochodzeniu takiego uprawnienia, o tyle art. 58 § 2 k.c. dotyczy sytuacji, gdy czynność prawna już w chwili powstania stosunku prawnego dotknięta jest wadliwościami, od początku jest nieważna i nie stwarza żadnych uprawnień. Oczywiście jest bowiem, że czynność prawna rażąco wadliwa i sprzeczna z zasadami współżycia społecznego jest nie do pogodzenia z porządkiem prawnym wyznaczonym przez dobre obyczaje, wzajemne zaufanie stron i zasady uczciwego obrotu, dlatego powinna być usunięta z obrotu prawnego. Temu służyć ma właśnie art. 58 § 2 k.c. (por. wyrok S.N. z dnia 12.02.2002 r, I CKN 902/99).

Wskazać przy tym należy, że dopuszczalne jest stosowanie art. 58 § 2 k.c. także w odniesieniu do stosunków gospodarczych. Norma ta ma duże znaczenie dla tworzenia warunków sprzyjających etycznemu sposobowi prowadzenia interesów i nie sposób przyjąć, aby przeszkodę stanowił tu status przedsiębiorcy lub profesjonalny charakter prowadzonej na szeroką skalę działalności gospodarczej (por. wyrok S.N. z 24.02.2016 r, I CSK 269/15).

Mając powyższe na uwadze wskazać należy, że opłata zastrzeżona w § 3 ust. 3 umowy pożyczki za zmianę terminu płatności w wysokości 20% wartości zadłużenia na dzień ustalania nowych terminów płatności jest sprzeczna z zasadami współżycia społecznego. Opłata ta jest rażąco wygórowana, jej ustalenie ma charakter jednostronny, jej ustalenie narusza w sposób rażący zasadę ekwiwalentności świadczeń i w sposób bezpodstawny prowadzi do wzbogacenia strony powodowej kosztem pożyczkobiorcy. Dodać należy, że opłata ta, a w szczególności jej wysokość, nie ma jakiegokolwiek uzasadnienia w poniesionych przez pożyczkodawcę kosztach, nie znajduje odzwierciedlenia w czynnościach związanych ze zmianą terminu płatności. Strona powodowa wyjaśniała, że opłata ta stanowi dodatkowe wynagrodzenie za przedłużenie terminu spłaty pożyczki, a jej podstawą faktyczną było opóźnienie pożyczkobiorcy w spłaceniu należności. Podkreślić jednak należy, że w § 3 ust. 1 umowy pożyczki przewidziano wynagrodzenie dla pożyczkodawcy za opóźnienie w spełnieniu świadczenia w postaci odsetek maksymalnych. Zastrzeżenie dwóch rodzajów wynagrodzenia za to samo, uznać należy za niedopuszczalne. Uzasadnione wątpliwości budzi także wysokość opłaty. Zauważyć należy, że strona powodowa nie wykazała, dlaczego konieczne jest obciążenie pożyczkobiorcy dodatkową opłatą równą 20% wartości pozostałego do spłaty zadłużenia, nie przedstawiła żadnego uzasadnienia, ani wyliczenia takiej wielkości. Reasumując, postanowienie umowy pożyczki dotyczące naliczenia opłaty za zmianę terminu płatności w wysokości 20% wartości zadłużenia na dzień ustalania nowych terminów płatności było nieważne jako sprzeczne z prawem i zasadami współżycia społecznego.

W świetle powyższych rozważań bezpodstawne było roszczenie strony powodowej w stosunku do pozwanego jako poręczyciela, ponieważ postanowienie umowy pożyczki, z której strona powodowa wywodziła swoje roszczenie było nieważne.

Sąd nie analizował treści § 3 ust. 3 umowy pożyczki przez pryzmat przepisów o klauzulach abuzywnych (niedozwolonych postanowieniach umownych), ponieważ umowa ta została zawarta pomiędzy przedsiębiorcami. Przepisy o klauzulach abuzywnych znajdują natomiast zastosowanie w relacjach pomiędzy przedsiębiorcą i konsumentem. Co prawda pozwany A. R. (1) w umowie poręczenia występował jako konsument wobec strony powodowej, jednak zastosowania przepisów o niedozwolonych postanowieniach umownych nie można rozszerzać na wszelkie relacje, które jedynie pośrednio wiążą się z umową, w której ewentualna klauzula abuzywna miałaby się zawierać. Takie rozszerzone zastosowanie powyższych przepisów prowadziłoby do nieuzasadnionego ograniczenia swobody kształtowania stosunków umownych pomiędzy podmiotami profesjonalnymi. Pozwany, który niewątpliwie ponosi konsekwencje nieprawidłowych, jego zdaniem, uregulowań umowy pożyczki, może zgłosić zarzut ich sprzeczności z zasadami współżycia społecznego czy nadużycia prawa, co w niniejszej sprawie uczynił.

Jednakże wobec ustalenia przez Sąd, że postanowienia § 3 ust. 3 umowy pożyczki były nieważne, za bezprzedmiotowy należało uznać zarzut nadużycia prawa. Jak już wcześniej wyjaśniono, zarzut ten, zawarty w art. 5 k.c., dotyczy sytuacji, gdy stosunek prawny już istnieje i istniejące uprawnienie wchodzące w jego skład jest ważne, a tylko w trakcie trwania tego stosunku zaszły takie nowe okoliczności, które w świetle zasad współżycia społecznego przeciwstawiają

się dochodzeniu uprawnienia tak długo, dopóki te okoliczności będą trwały. Natomiast sytuacja, w której czynność prawna dotknięta jest nieważnością od samego początku ze względu na to, że treść tej czynności pozostaje sprzeczna z zasadami współżycia społecznego, uregulowana jest w art. 58 § 2 k.c. (por. wyrok S. N. z 08.01.2004 r., IV CK 338/02). Skoro przedmiotowe postanowienie było nieważne od samego początku, to badanie zarzutu nadużycia prawa podmiotowego było zbędne.

Z tych samych względów bezprzedmiotowe było badanie zarzutu miarkowania kary umownej, skoro przepis zastrzegający karę umowną należało uznać za nieważny.

W tej sytuacji roszczenie strony powodowej należało uznać za uzasadnione co do kwoty 131.928,93 zł (125.075, 48 zł + 6.853,45 zł).

Zasadne było także żądanie odsetek za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu, tj. 24.02. 2016 r., do dnia zapłaty. Roszczenie to znajduje swoje oparcie w treści art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Z powołanego przepisu wynika, że odsetki należą się wierzycielowi od chwili, gdy dłużnik opóźnia się ze spełnieniem wymagalnego świadczenia pieniężnego. Strona powodowa przedstawiła pozwanemu wypełniony weksel, wzywając do jego wykupienia w terminie do 24.02.2016 r. Brak płatności w powyższym terminie oznacza, że pozwany znalazł się w opóźnieniu, za które stronie powodowej należą się stosowne odsetki.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 496 k.p.c., Sąd utrzymał nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym w dniu 6 kwietnia 2016 r w odpowiednim zakresie, uchylając go w pozostałej części, o czym orzekł w punkcie 1 wyroku.

Wobec cofnięcia powództwa w zakresie kwoty 4.917 zł., wraz ze zrzeczeniem się roszczenia, na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. Sąd umorzył w tym zakresie postępowanie, o czym orzekł w punkcie 2 wyroku.

W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu (punkt 3 wyroku).

O kosztach postępowania orzeczono w punkcie 4 wyroku, na podstawie art. 100 k.p.c., rozdzielając je stosunkowo. Pozwany przegrał proces w 2/3, natomiast strona powodowa w 1/3 (w wyroku na skutek oczywistej omyłki pisarskiej wskazano 3/4). Opłata stosunkowa od pozwu wynosiła 9.984 zł. Strona powodowa uiściła tytułem opłaty w postępowaniu nakazowym kwotę 2.496 zł (co zgodnie z art. 19 ust. 2 pkt 1 ustawy o kosztach w sprawach cywilnych stanowi czwartą część opłaty stosunkowej). Ponieważ stosownie do przegranej części procesu powinna ją obciążać 1/3 tej opłaty (3.328 zł), Sąd nakazał ściągnąć od strony powodowej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 832 zł tytułem brakującej opłaty. Sąd odstąpił od obciążania pozwanego przypadającymi na niego nieuiszczonymi kosztami sądowymi. Obie strony w niniejszym postępowaniu zastępowane były przez profesjonalnych pełnomocników – radców prawnych, wobec czego koszty zastępstwa procesowego ustalono w oparciu o § 2 pkt 6 w zw. z § 3 zd. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r w sprawie opłat za czynności radców prawnych (w brzmieniu obowiązującym w dniu wniesienia pozwu), powiększając je o stosowne opłaty skarbowe. Każda ze stron poniosła zatem koszty zastępstwa procesowego w wysokości 7.217 zł (łącznie 14.434 zł). Ponieważ strona powodowa wygrała proces w 1/3, przypadające na nią koszty zastępstwa procesowego również powinny wynieść 1/3, tj. 4.812 zł. Pozostała część tych kosztów, tj. 9.622 zł, powinna obciążyć pozwanego. Należało zatem zasądzić od pozwanego zwrot kosztów zastępstwa procesowego na rzecz strony powodowej w wysokości 2.405 zł (7.217 – 4.812).

/-/ K. Szmytke